

Keskkonnaministri määruse
„Väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu ja väetamisplaani pidamise kord“ eelnõu

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse veeseaduse § 162 lõike 5 alusel. Määruse eelnõu koostamise aluseks on volitusnorm, mis on sätestatud 30.01.2019 vastu võetud veeseaduses (RT I, 22.02.2019, 1).

Riigikogus 13.09.2021 vastu võetud veeseaduse muutmise seadusega (RT I, 21.09.2021, 3) tunnistati kehtetuks veeseaduse § 162 lõiked 1 ja 2. Lõige 1 sätestas, et vedelsõnniku laotamine koguses, mis vastab 400 või enamale loomühikule, on lubatud ainult Keskkonnaameti heaks kiidetud vedelsõnniku laotamise plaani alusel. Lõike 2 järgi kehtestas vedelsõnniku laotamise plaanis esitatavate andmete loetelu ning laotamisplaani esitamise ja menetlemise korra valdkonna eest vastutav minister määrusega. Seetõttu on vaja tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 24.10.2019 määrus nr 59 „Vedelsõnniku laotamise plaanis esitatavate andmete loetelu ning laotamisplaani esitamise ja menetlemise kord ning väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu ja väetamisplaani pidamise kord“ (edaspidi *määrus nr 59*). Selle määruse asemel kehtestatakse uue määrusega väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu ja väetamisplaani pidamise kord.

Määruse eelnõu on ette valmistanud Keskkonnaministeeriumi veosakonna nõunik Ann Riisenberg (tel 626 2828, ann.riisenberg@envir.ee) ja veosakonna peaspetsialist Hendrik Põldoja (tel 626 2861, hendrik.poldoja@envir.ee). Eelnõu keeleteimetaja oli Keskkonnaministeeriumi õigussakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 626 2953, aali.sandre@envir.ee). Määruse eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaministeeriumi õigussakonna nõunik Elina Lehestik (tel 626 2904, elina.lehestik@envir.ee).

2. Eelnõu sisu

Eelnõukohase määrusega sätestatakse väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu ja väetamisplaani pidamise kord.

Väetamisplaani koostamise kohustuse eesmärk on üleväetamise ennetamine, et vältida veekeskkonna saastamisrisiki. Väetamisplaani koostamisel tuleb korrektselt planeerida ja järgida lämmastiku kasutamist, arvestades väetises sisalduvat lämmastikukogust, planeeritava kultuuri saagitaset, eelkultuuri mõju ja sõnniku kasutamise järelmõju. Seega on kaudselt määruse eesmärk põhja- ja pinnavee kvaliteedi halvenemise vältimine (eelnõu § 1).

Väetamisplaani koostamise kohustuse künnis on esitatud veeseaduse § 162 lõikes 3. Selguse huvides taasesitatakse seaduse säte eelnõukohase määruse §-s 2. Sama säte on ka määruse nr 59 §-s 5.

Paragrahv 3 on sätestatud väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu. Võrreldes määrusega nr 59 on loetelu jäänud samaks. Õigusselguse huvides on eelnõukohases määruuses täpsustatud lõike 1 punktide 5-9 sõnastust. Punktide 5 ja 6 muudatuste kohaselt on paremini arusaadav, et väetamisplaanis esitatakse taimede omastatava lämmastiku kogused ja lisakogused ka talinisu toiduks kasvatamise korral. Punktide 7 ja 9 muudatused on keelelised. Punktis 8 on täpsustatud sõnastust, et oleks selgemini aru saada, et eelkultuuri mõju võib väetamisplaanis vähendada või üldse mitte arvesse võtta. Taolised olukorrad võivad tekkida ebatavaliste ilmastikuolude (põud, üleujutus) või talvekahjude tõttu, kus liblikõieline eelkultuur hävib kas osaliselt või täielikult.

Paragrahvis 4 sätestatakse, et väetamisplaan esitatakse iga põllu kohta. Selguse huvides on taasesitatud veeseaduse § 162 lõikes 4 sätestatu. Põld on sobiva suurusega üksus, et anda ülevaade kavandatavast väetise liigist ja kogusest ning muudest väetamise andmetest. Sama regulatsioon on sätestatud ka määruse nr 59 §-s 7.

Paragrahviga 5 tunnistatakse kehtetuks keskkonnaministri 24.10.2019 määrus nr 59 „Vedelsõnniku laotamise plaanis esitatavate andmete loetelu ning laotamisplaani esitamise ja menetlemise kord ning väetamisplaanis esitatavate andmete loetelu ja väetamisplaani pidamise kord“.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus põllumajanduse veekaitse valdkonnas on üle võetud veeseadusega. Eelnõukohane määrus täpsustab seaduse rakendamise tehnilisi üksikasju ega ole otseselt seotud Euroopa Liidu õiguse ülevõtmisega.

4. Määruse mõju

Kuna määruse kehtestamisega väetamisplaani koostamise aluseid ei muudeta, siis uut oodatavat mõju ei kaasne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevus, rakendamiseks vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa uusi tegevusi, lisakulusid ega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõukohane määrus saadetakse kooskõlastamiseks Maaeluministeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Eestimaa Talupidajate Keskliidule.